



**You have downloaded a document from
RE-BUŚ
repository of the University of Silesia in Katowice**

Title: Wydawnicza działalność Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Gustawa Daniłowskiego w Sosnowcu w latach 2002-2012

Author: Barbara Pytlos

Citation style: Pytlos Barbara. (2017). Wydawnicza działalność Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Gustawa Daniłowskiego w Sosnowcu w latach 2002-2012. W: A. Pulikowski (red.), "Kultura książki i informacji : księga jubileuszowa dedykowana Profesor Elżbiecie Gondek" (S. 183-191). Katowice : Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego



Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne - Bez utworów zależnych Polska - Licencja ta zezwala na rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie w celach niekomercyjnych oraz pod warunkiem zachowania go w oryginalnej postaci (nie tworzenia utworów zależnych).



UNIwersYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH



Biblioteka
Uniwersytetu Śląskiego



Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Barbara Pytlos

Uniwersytet Śląski w Katowicach

Wydawnicza działalność Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Gustawa Daniłowskiego w Sosnowcu w latach 2002–2012

Szybki rozwój technologii informacyjnych, coraz większe zapotrzebowanie na informację, rozwój nauki zmieniają ludzkie życie i otaczającą rzeczywistość. Zmiany te nie są bez znaczenia dla wizerunku wszelkiego typu bibliotek, a także oferowanych przez nie usług. Nie można zaprzeczyć, że współczesna biblioteka to już nie tylko miejsce spotkań czytelnika z książką. Często biblioteka staje się instytucją kulturalno-edukacyjną, która świadczy usługi dla różnych grup społecznych¹.

Biblioteki publiczne w środowiskach lokalnych starają się pełnić, a w zasadzie pełnią, funkcje integracyjne wobec wielu grup społecznych (czytelniczych)². To przecież w bibliotekach spotykają się pokolenia ludzi starszych, nastolatków i dzieci. Czytelnicy z tych grup preferują różne wartości i są przyzwyczajeni do niekoniecznie standardowych zachowań. Międzypokoleniowe spotkania czytelników w bibliotece mogą sprawić, że problemy konfliktogenne staną się nieważne i z biegiem czasu, gdy nastąpi wzajemne poznanie i ulegnie przewartościowaniu stosunek do przeszłości, a także zrozumiany zostanie jej wpływ na współczesność, znikną³. Zatem chyba zasadne staje się twierdzenie, że biblioteka publiczna, działając w określonym środowisku, „łagodzi obyczaje”.

¹ A. KOTWICA: *Zmieniający się wizerunek biblioteki specjalistycznej na przykładzie Biblioteki Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu w latach 2008–2010*. W: *Wizje bibliotek i bibliotekarstwa*. Red. A. BAJOR. Katowice: Studio Noa, Uniwersytet Śląski, 2011, s. 97–104.

² J. KOŁODZIEJSKA: *Biblioteki publiczne w strukturze społecznej*. Warszawa: Wydawnictwo SBP, 2010, s. 131 i nast.

³ Ibidem, s. 131.

Warto też przypomnieć, iż biblioteka to nadal taka instytucja, w której ma miejsce kontakt z kulturą poprzez tekst. I chociaż nie wyklucza się innych sposobów komunikowania, to jednak komunikat pisemny pełni w bibliotece wciąż funkcję podstawową⁴. Wśród najlepszych określeń roli biblioteki w lokalnych społecznościach warto wymienić stworzoną przez Raya Oldenburga koncepcję biblioteki jako „trzeciego miejsca”: „życie każdego człowieka koncentruje się wokół trzech miejsc: domu, pracy i owego »trzeciego miejsca«. Dom to przestrzeń wspólnego funkcjonowania z najbliższymi osobami. Jest to miejsce najbardziej intymne, w którym czujemy się dobrze, bezpiecznie, pewnie. Praca stanowi miejsce realizacji ambicji zawodowych, pokonywania przeszkód i wyzwań. [...] »Trzecie miejsce« to przestrzeń, w której – najogólniej rzecz ujmując – spędzamy wolny czas i prowadzimy szeroko pojęte życie towarzyskie i społeczne”⁵.

Biblioteki funkcję „trzeciego miejsca” pełnią jak najbardziej zasadnie. Świadczy o tym ich różnorodna działalność: kulturalna, edukacyjna i – dość często – wydawnicza. Zatem biblioteki publiczne biorą udział w kształceniu nieformalnym lub nieoficjalnym⁶. Problem ten doskonale można prześledzić na przykładzie działalności Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Gustawa Daniłowskiego w Sosnowcu. Jest ona zasłużoną i najstarszą instytucją kultury w Zagłębiu Dąbrowskim. Powstała na mocy Uchwały Rady Miasta 25 listopada 1927 roku. W tej instytucji zawsze starano się wypełniać zadania biblioteki z myślą o wszelakich potrzebach społecznych. Istotna też była jej funkcja integracyjna w regionie. Tak było dawniej i tak jest obecnie.

Jako instytucja realizująca wiele projektów, Biblioteka stara się przyciągnąć i zainteresować różnymi formami pracy wszystkie grupy użytkowników: dzieci, młodzież, seniorów i inne grupy czytelnicze⁷; do takich projektów należy także wydawnicza działalność placówki⁸. Podejmując te ostatnie działania, sosnowiecka księżnica spłacała swego rodzaju dług wobec historii Zagłębia Dąbrowskiego. Zainicjowanie działalności wydawniczej Biblioteka zawdzięcza profesorowi Marianowi Kisielowi z Instytutu Nauk

⁴ M. KISIŁOWSKA: *Wchodzenie w kulturę poprzez tekst? Współpraca bibliotek i innych instytucji kultury w środowisku lokalnym*. W: *Biblioteka i informacja w aktywizacji regionalnej*. Red. D. GRABOWSKA, E.B. ZYBERT. Warszawa: Wydawnictwo SBP, 2012, s. 44.

⁵ J. JASIEWICZ: *Biblioteka „trzecie miejsce”*. W: *Biblioteka i informacja...*, s. 13–14.

⁶ *Inspirator obywatelski. Przewodnik po nieformalnej edukacji obywatelskiej w bibliotekach publicznych i nie tylko*. Red. G. MAKOWSKI, F. PAZDERSKI. Warszawa: Fundacja Instytutu Spraw Publicznych, 2011, s. 10–11.

⁷ B. PYTLOS: *Seniorzy w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. G. Domisława w Sosnowcu* (w druku).

⁸ Sprawozdania z działalności Miejskiej Biblioteki Publicznej w Sosnowcu za rok 2014, s. 1. Dokument niepublikowany w posiadaniu autorki.

o Literaturze Polskiej Uniwersytetu Śląskiego⁹. Pomysł zaakceptowała dyrektorka Biblioteki Elwira Kabat-Georgijewa. W uzasadnieniu stwierdziła, że inicjatywa wydawnicza będzie dużym wsparciem dla edukacji regionalnej. Tak przynajmniej podjęcie projektu tłumaczono w sprawozdaniach bibliotecznych: „Publikacje, które ukazały się nakładem Biblioteki, uzupełniły lukę i usystematyzowały wiedzę o literaturze zagłębiowskiej”¹⁰.

Helena Synowiec, badaczka edukacji regionalnej na Śląsku i jej wpływu na poznawanie i poszanowanie wartości kulturowych, a także gospodarczych, podkreślała, jak istotny to problem: „Na rozwój i wychowanie młodego człowieka szczególnie wpływ wywiera kultura najbliższego środowiska. Tworzy ono nie tylko warunki do harmonijnego i integralnego rozwoju, ale też wprowadza w przestrzeń wiele wartości intelektualnych, moralnych, estetycznych, społecznych. Oswajanie dziecka ze światem kultury regionalnej przypada rodzinie i jest związane z jej funkcją socjalizacyjną”¹¹.

Idąc dalej za wywodem badaczki, trzeba zauważyć, że rola w przekazywaniu kultury regionu przypada także szkole i innym instytucjom kultury.

Zatem wydawnicza inicjatywa Miejskiej Biblioteki Publicznej im. G. Daniłowskiego w Sosnowcu wpisuje się w najnowsze zalecenia dla bibliotek w zakresie realizowanych przez nie zadań. Dzięki podjętej działalności wydawniczej opublikowano kilkanaście pozycji dotyczących historii, kultury i sztuki Zagłębia Dąbrowskiego. Poszczególne edycje, które ukazały się w latach 2002–2012, najczęściej były pokłosiem sesji zagłębiowskich, organizowanych przez Bibliotekę oraz pracowników Instytutu Nauk o Literaturze Polskiej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach i Międzyinstytutowej Pracowni Życia Literackiego na Górnym Śląsku i w Zagłębiu Dąbrowskim przy Instytucie Nauk o Literaturze Polskiej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

Warto przyrzeć się poszczególnym pozycjom książkowym wydanym w ramach owego interesującego projektu badawczego. I tak: 8 maja 2001 roku Biblioteka zorganizowała sesję naukową poświęconą instytucjom kultury i środowiskom twórczym Sosnowca. W roku 2002 ukazały się materiały z tej sesji: *Instytucje kultury a środowiska twórcze Sosnowca*¹². Zamie-

⁹ Rozmowa autorki artykułu z dyrektorem Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Gustawa Daniłowskiego w Sosnowcu Elwirą Kabat-Georgijewą w dniu 29.02.2016 r.

¹⁰ Sprawozdania z działalności Miejskiej Biblioteki Publicznej w Sosnowcu za rok 2014..., s. 1.

¹¹ H. SYNOWIEC: *Śląska ojczyzna polszczyzna z perspektywy edukacyjnej. Wybór zagadnień*. Katowice: Wydawnictwo „Sapientia”, 2013, s. 149 i nast.

¹² *Instytucje kultury a środowiska twórcze Sosnowca. Materiały sesji naukowej, zorganizowanej przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Sosnowcu 8 maja 2001 roku*. Red. E. KOSOWSKA. Sosnowiec: Miejska Biblioteka Publiczna im. G. Daniłowskiego w Sosnowcu, 2002, ss. 145.

rzeniem organizatorów sesji było „stworzenie szerokiego forum dyskusyjnego, dotyczącego problemów, z którymi to środowisko się boryka. Do wzięcia udziału w tym przedsięwzięciu zostali zaproszeni samorządowcy, naukowcy Uniwersytetu Śląskiego, Akademii Muzycznej, Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach, szefowie i pracownicy instytucji upowszechniania kultury w mieście i regionie, artyści i literaci oraz młodzież sosnowieckich liceów”¹³. Prelegentami konferencji byli: Jan Pierzchała (*O wielkim stuleciu 1897–1997 – artykuł poświęcony dziejom sosnowieckiego teatru*), Maria Z. Pulinowa (*Muzeum w Sosnowcu. Promieniowanie kultury z północnych obrzeży miasta*), Barbara Szczypka-Gwiazda (*Czy istnieje środowisko twórcze artystów plastyków Sosnowca po 1945 roku?*), Jolanta Bauman-Szulakowska (*Zarys życia muzycznego w Sosnowcu*), Elżbieta Gondek (*Sto lat dziejów prasy w Sosnowcu*), Paweł Majerski (*Życie literackie Sosnowca*), Marian Kisiel (*Polonistyka w Sosnowcu*), Jan Lewandowski (*Sosnowieckie tradycje filmowe*), Ewa Kosowska (*Sosnowiec jako instytucja kulturowa*)¹⁴. Wszystkie wystąpienia złożyły się na wydanie książkowe, w którym we Wstępie Ewa Kosowska, redaktor edycji, pisała: „Dla większości Autorów podejmowana problematyka ma znaczenie żywotne. Związani z instytucjami życia intelektualnego i kulturalnego, oceniają dotychczasowy dorobek Sosnowca z perspektywy własnej wiedzy i osobistych doświadczeń. [...] Duma z własnego miasta, z miejsca uznanego za własne, przebija z tych tekstów na równi z troską o dalsze losy instytucji, o losy ludzi zaangażowanych w ich tworzenie i rozbudowywanie, o wizerunek Sosnowca zasługującego na wielowymiarową ocenę”¹⁵.

Warto podkreślić, że wśród autorów wydawnictwa znajduje się także Szanowna Jubilatka Profesor Elżbieta Gondek.

Kolejną publikacją Biblioteki w 2002 roku był pierwszy tom słownika *Pisarze i badacze literatury w Zagłębiu Dąbrowskim. Słownik biobibliograficzny* pod redakcją Pawła Majerskiego¹⁶.

Następna sesja zagłębiowska odbyła się 22 listopada 2002 roku i dotyczyła literackiego Zagłębia Dąbrowskiego, a publikacja materiałów prezentowanych podczas tej sesji nastąpiła w 2003 roku. Sesja stanowiła jednocześnie pierwsze z cyklu spotkań zagłębiowskich organizowanych przez Miejską Bibliotekę Publiczną im. G. Daniłowskiego¹⁷. Na zawartość tomu złożyły

¹³ Sprawozdanie z wydawniczej działalności Miejskiej Biblioteki Publicznej im. G. Daniłowskiego w Sosnowcu. Sosnowiec. Miejska Biblioteka Publiczna im. G. Daniłowskiego. 2002. Dokument niepublikowany w posiadaniu autorki, s. 1.

¹⁴ Ibidem.

¹⁵ Ibidem, s. 14.

¹⁶ *Pisarze i badacze literatury w Zagłębiu Dąbrowskim. Słownik biobibliograficzny*. Red. P. MAJERSKI. T. 1. Sosnowiec: Miejska Biblioteka Publiczna im. G. Daniłowskiego, 2002, ss. 235.

¹⁷ *Literackie Zagłębie. Materiały I Sesji Zagłębiowskiej Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Gustawa Daniłowskiego w Sosnowcu oraz Instytutu Nauk o Literaturze Polskiej Uniwersy-*

się teksty: Włodzimierza Wójcika (*Daniłowski i Piłsudski*), Piotra Bajera (Czas w „Martwym morzu” Emila Zegadłowicza), Jerzego Paszka (*Poetycki debiut Kruczkowskiego*), Joanny Kisielowej („Przed pustką stygnę w grozie”. O poezji Władysława Sebyły), Ewy Jaskółowej („Sosnowiec 1929”. Wokół wiersza Stanisława Ciesielczuka), Pawła Majerskiego („W poezji można powracać”. Notatki o wierszach Lecha Piwowara), Justyny Cembrowskiej (*Dylematy i dychotomie. Glosa do powieści Jana Pierzchały „Krzak gorejący”*), Pawła Sarny (*Pragnienie transcendencji. O wierszach Tadeusza Sławka*), Anny Kałuży (*Brzoska, Lekszycki, Sarna, Barański. Szkic do portretu młodych poetów*)¹⁸. Redaktorzy publikacji informowali we Wstępie, że edycja wydana przez Bibliotekę zawiera materiały pomocnicze dla edukacji regionalnej¹⁹.

Tom drugi z cyklu sesji zagłębiowskich *Biografie z Zagłębia* ukazał się w 2004 roku²⁰. Publikacja ta była kontynuacją poprzedniej książki: *Literackie Zagłębie*; tym razem przedstawiano jednak nie literatów, a ludzi kultury. Jak zaznaczali redaktorzy w *Słowie wstępnym*, symboliczny tytuł miał przywoływać „symbole kultury Zagłębia Dąbrowskiego”²¹. W niewielkiej książce znalazły się teksty Adama W. Jarosza (*Zagłębiowskie biografie. Doświadczenia i perspektywy badawczo-wydawnicze*), Elżbiety Gondek (*Wiktor Monsiorski. Wydawca prasy w Sosnowcu*), Urszuli Rzewiczok (*Marian Kantor-Mirski. Szkic do biografii*), a także Dariusza Rotta o Stefanie Ślązaku, Michała Kaczmarczyka o Konstantym Ćwierku, Jana F. Lewandowskiego o Poli Negri, Doroty Fox o Janie Dormanie, Tadeusza Kwaśnika o Marianie Malinie, Jana Pierzchały o Juliuszu Kadenie-Bandrowskim – pisarzu²².

Jubilatka na przykładzie dorobku twórczego dziennikarza Wiktora Monsiorskiego (1873–1932)²³ ukazała historię prasy w Zagłębiu Dąbrowskim.

Trzecią sesję zagłębiowską, która odbyła się 9 grudnia 2004 roku, poświęcono Janowi Pierzchale. Materiały z niej ukazały się w 2005 roku²⁴. Autorami szkiców w tomie byli: Marian Kisiel, Paweł Majerski (*Słowo wstępne*), Włodzimierz Wójcik (*Janek*), Adam W. Jarosz (*Jan Pierzchała o Józe-*

tetu Śląskiego w Katowicach. Sosnowiec, 22 listopada 2002 roku. Red. M. KISIEL, P. MAJERSKI. Sosnowiec: Miejska Biblioteka Publiczna im. G. Daniłowskiego, 2003, ss. 136.

¹⁸ Sprawozdanie z wydawniczej działalności Miejskiej Biblioteki Publicznej im. G. Daniłowskiego..., s. 1–2.

¹⁹ Ibidem, s. 2.

²⁰ *Biografie z Zagłębia. Materiały II Sesji Zagłębiowskiej*. Sosnowiec, 20 listopada 2003 roku. Red. M. KISIEL, P. MAJERSKI. Sosnowiec: Miejska Biblioteka Publiczna im. G. Daniłowskiego, 2004, ss. 131.

²¹ Ibidem, s. 7–9.

²² *Biografie z Zagłębia. Materiały II Sesji Zagłębiowskiej...*

²³ Ibidem, s. 25–38.

²⁴ *O Janie Pierzchale. Materiały III Sesji Zagłębiowskiej*. Sosnowiec, 9 grudnia 2004 roku. Red. M. KISIEL, P. MAJERSKI. Sosnowiec: Miejska Biblioteka Publiczna im. G. Daniłowskiego, 2005, ss. 125.

fie Piłsudskim), Grażyna B. Szewczyk (*Niemcoznawcze prace Jana Pierzchały*), Jan Klemens („... by trwał zawsze, jak Zagłębie Zagłębiem”), Paweł Majerski (*Legenda Zagłębia – reaktywacja?*), Krzysztof Kłosiński (*O „Krzaku gorejącym” Jana Pierzchały*), Paweł Sarna („*Kazałeś wiatrom mówić sprzeciw*”. *O formach lirycznych Jana Pierzchały*), Agnieszki Nęckiej („*Jak to się tylko zdarzyć może*”. *Małe narracje Jana Pierzchały*), Jan F. Lewandowski (*Adaptacje filmowe powieści Jana Pierzchały*), Józef Górdziałek (*Jak powstawała powieść „Szept węża w wysokiej trawie”*). Na spotkaniach z czytelnikami pracownicy Biblioteki prezentowali tę pozycję następująco: „Z zamieszczonych w tomie szkiców powstał swoisty zarys monografii niezwykle wszechstronnej twórczości Jana Pierzchały, poczynając od analizy jego debiutanckich »Wierszy«, poprzez nowe odczytania »legendy Zagłębia«, »Krzaku gorejącego«, opowiadań (ze zbiorów »Antykwariat przy ulicy Barbarossy«, »Przeczekaj deszcz«), aż po dzieje powstawania ostatniej niepublikowanej dotąd powieści »Szept węża w wysokiej trawie«. Książka zawiera również teksty dotyczące innych obszarów twórczej aktywności Pierzchały – jako człowieka teatru, dramaturga, scenarzysty filmowego, niemcoznawcy, człowieka zafascynowanego osobowością i dziełem Józefa Piłsudskiego”²⁵.

Wszystkie publikacje z sesji zagłębiowskich można było nabyć w Bibliotece w bardzo niskiej cenie (5 zł).

Mozaika kultur to czwarta pozycja wydawnicza Biblioteki – materiały z IV Sesji Zagłębiowskiej²⁶. Publikacja zawiera między innymi szkice o tożsamości regionalnej i kulturowej (Ewa Kosowska), świadomości regionalnej (Ewa Barańska), odrębności językowej (Magdalena Pastuch). Autorzy artykułów zamieszczonych w książce szukali odpowiedzi na pytanie o podwaliny kulturowej tożsamości Zagłębia Dąbrowskiego²⁷. Wydane teksty stanowią istotną pomoc w edukacji regionalnej.

Uczestnicy V Sesji Zagłębiowskiej (Sosnowiec, 30 listopada 2006 roku) skupili się wokół symboliki Zagłębia Dąbrowskiego. Materiały zatytułowane *Symbole Zagłębia* ukazały się drukiem w 2007 roku²⁸. Autorami szkiców byli między innymi: Włodzimierz Wójcik, Adam Jarosz, Krzysztof Kłosiński,

²⁵ Sprawozdanie z działalności wydawniczej Miejskiej Biblioteki Publicznej im. G. Daniłowskiego w Sosnowcu za rok 2005. Sosnowiec. 2005. Dokument niepublikowany w posiadaniu autorki, s. 1.

²⁶ *Mozaika kultur. Materiały IV Sesji Zagłębiowskiej. Sosnowiec, 1 grudnia 2005 roku*. Red. M. KISIEL, P. MAJERSKI. Sosnowiec: Miejska Biblioteka Publiczna im. G. Daniłowskiego, 2006, ss. 187, fot. 19.

²⁷ Sprawozdanie z wydawniczej działalności Miejskiej Biblioteki Publicznej im. G. Daniłowskiego w Sosnowcu za rok 2006. Dokument niepublikowany w posiadaniu autorki, s. 1.

²⁸ *Symbole Zagłębia. Materiały V Sesji Zagłębiowskiej. Sosnowiec, 30 listopada 2006 roku*. Red. M. KISIEL, P. MAJERSKI. Sosnowiec: Miejska Biblioteka Publiczna im. G. Daniłowskiego, 2007, ss. 114.

Aleksander Nawarecki, Piotr Fast²⁹. Prezentując książkę, pracownicy Biblioteki podkreślali, że większość symboli zagłębiowskich związana jest z biografiami konkretnych ludzi, jak: Jan Kiepusza czy Juliusz Kaden-Bandrowski³⁰. Pozycja ta cieszyła się dużym zainteresowaniem odbiorców.

Kolejna edycja sesji zagłębiowskich – z roku 2008 – dotyczyła zagłębiowskich rodów. VI Sesja Zagłębiowska odbyła się 6 grudnia 2007 roku³¹. W tomie wydanym jako pokłosie Sesji zamieszczono szkice: Ewy Kosowskiej (*Wieży krwi i dziedzictwo lokalne*), Jarosława Krajniewskiego (*Mieroszewscy w Zagłębiu*), Ryszarda Kaczmarka (*Rodzina Lamprechtów. Niemieccy mieszczenie w Sosnowcu*), Agnieszki Miki (*Życie i działalność Dietlów 1878–1945. Miejsce rodu w historii Sosnowca i kraju*), Anny Makarskiej (*Sosnowieccy przemysłowcy – Schönowie*), Włodzimierza Wójcika (*Ciechanowscy*), Janusza Lewandy (*Zarzycy*), Elżbiety Oleksiak (*Rody zagłębiowskie w zbiorach regionalnych*)³². Nakład książki został szybko wyczerpany. Nic dziwnego, bo tom stanowi cenne źródło w pracy nauczycieli prowadzących zajęcia z edukacji regionalnej. Autorzy *Przedmowy* – Marian Kisiel i Paweł Majerski – pisali o *Zagłębiowskich rodach* następująco: „Książka, jaką oddajemy, w części zaledwie przywołuje znane zagłębiowskie rody. Nie dlatego, że trudno je odnaleźć w burzliwej przeszłości regionu, lecz że niepodobna je wszystkie scalić w jednej publikacji. Dzieje rodzin przemysłowców i rodzin ziemiańskich musiałyby się nałożyć tutaj na losy pokoleń lekarzy, nauczycieli i zwykłych ludzi, którzy swoje miejsce na ziemi odnaleźli właśnie tutaj – w niezwykle krajobrazowo, znajdującej się na głównych traktach podróżniczych i, niestety, przez czas i ludzi okrutnie potraktowanej przestrzeni”³³.

Publikacja *Zagłębiowskie rody* to książka propagująca historię Zagłębia Dąbrowskiego. Wartość tego tomu docenili miłośnicy regionu.

Następna publikacja przygotowana przez Miejską Bibliotekę Publiczną im. G. Daniłowskiego dotyczyła artystów. Temu zagadnieniu poświęcono VII Sesję Zagłębiowską z dnia 27 listopada w 2008 roku. Materiały z niej wydano w 2009 roku³⁴. W szkicach, które w tomie zamieszczono, przypomniano znane osoby, jak: Michał Spisak (Magdalena Dziadek), Janina

²⁹ Ibidem.

³⁰ Sprawozdanie z wydawniczej działalności Miejskiej Biblioteki Publicznej im. G. Daniłowskiego w Sosnowcu za rok 2007. Sosnowiec. 2007. Dokument niepublikowany w posiadaniu autorki, s. 1.

³¹ *Zagłębiowskie rody. Materiały VI Sesji Zagłębiowskiej. Sosnowiec, 6 grudnia 2007 roku.* Red. M. KISIEL, P. MAJERSKI. Sosnowiec: Miejska Biblioteka Publiczna im. Gustawa Daniłowskiego, 2008, ss. 150, fot. 20.

³² Ibidem.

³³ Ibidem, s. 8.

³⁴ *Artyści z Zagłębia. Materiały VII Sesji Zagłębiowskiej. Sosnowiec, 27 listopada 2008 roku.* Red. M. KISIEL, P. MAJERSKI. Sosnowiec: Miejska Biblioteka Publiczna im. G. Daniłowskiego, 2009, ss. 118, fot. 35.

Kraupe (Anna Baranowa), Janusz Gajos (Krzysztof Karwat), Eugeniusz Chmiel (Włodzimierz Wójcik), Stanisław Jędryka (Jan F. Lewandowski), Władysław Szpilman (Wiesława Konopelska), Jan Świdorski (Piotr Zaczekowski), Natalia Stokowacka (Regina Gowarzewska), Zdzisław Tadeusz Łączkowski (Marian Kisiel), Anka Kowalska (Agnieszka Nęcka). Redaktorzy tomu tłumaczyli, że jest to pozycja ważna ze względu na jej treści promujące region: „niemal w całości została poświęcona tym, którzy **wyszli** z Zagłębia Dąbrowskiego, mieli z nim kontakt duchowy, lecz objawiali się w jego kulturze **okazjonalnie**. Stąd ważną rolę w tytule sesji odgrywa przyimek »z«. [...] Pewnie inaczej być nie mogło, jeżeli chciało się pokazać podłoże intelektualne, tradycje i osiągnięcia artystyczne Zagłębia. Jest co przypominać i chwalić”³⁵.

Edycja ta to dobry przykład trafionego pomysłu wydawniczego, zaświadcza także, iż działalność Miejskiej Biblioteki Publicznej im. G. Daniłowskiego mocno wpisuje się w historię Zagłębia Dąbrowskiego.

W 2009 roku ukazała się książka o zagłębiowskiej poezji: *Zderzenia poetyckie 2008*, przygotowana przez Edytę Antoniaka³⁶, a także Jana F. Lewandowskiego jubileuszowa publikacja o historii dworca kolejowego: *Na początku była kolej. 150 lat Dworca Głównego w Sosnowcu*³⁷.

W 2009 roku odbyła się także VIII Sesja Zagłębiowska (Sosnowiec, 22–23 października). Dotyczyła ona twórczości pisarzy w Zagłębiu Dąbrowskim. Publikację *Pisarze z Zagłębia* Biblioteka wydała w 2010 roku³⁸. Tom zawierał czternaście tekstów: Elżbiety Dutki (*O „Drodze” i „drogach poetyckich” Stanisława Krawczyka*), Agnieszki Klepek-Drozd (*Człowiek jak powój w lesie. Motyw drzewa i lasu w poezji Jerzego Lucjana Woźniaka*), Agnieszki Nęckiej (*To, co przemija i trwa. O sztuce pisarskiej Jacka Durskiego*), Dariusza Nowackiego (*Miedzy konkretem i symbolem. O „Płakuli” Jerzego Suchanka*), Włodzimierza Wójcika (*Poeta i animator. O Jacku Golonce*), Agnieszki Gurbin (*W witrażu słowa. O poezji Barbary Gruski-Zych*), Krystyny Kłosińskiej (*„Serdeczna mamografia” i nie tylko. O poezji Sławomira Matusza*), Aliny Świeściak (*Profanacja Marka K.E. Baczewskiego*), Krzysztofa Uniłowskiego (*Fantastyka jako gra kombinatoryczna. O prozie Romualda Pawlaka*), Anny Kałuży (*Poezja Pawła Lekszyckiego w kontekście kultury popularnej*), Joanny Kisiel (*Powrót żywiołów. O wyobraźni poetyckiej Pawła Sarny*), Tomasza Kaliściaka (*Per-wersje poetyckie*

³⁵ Ibidem, s. 8–9.

³⁶ *Zderzenia poetyckie 2008. Antologia*. Wybór, wstęp i oprac. E. ANTONIAK. Sosnowiec: Miejska Biblioteka Publiczna im. G. Daniłowskiego, 2009, ss. 135.

³⁷ J.F. LEWANDOWSKI: *Na początku była kolej. 150 lat Dworca Głównego w Sosnowcu*. Sosnowiec: Miejska Biblioteka Publiczna im. G. Daniłowskiego, 2009, ss. 35, fot.

³⁸ *Pisarze z Zagłębia. Materiały VIII Sesji Zagłębiowskiej*. Sosnowiec, 22–23 października 2009 roku. Red. M. KISIEL, P. MAJERSKI. Sosnowiec: Miejska Biblioteka Publiczna im. G. Daniłowskiego, 2010, ss. 196, fot.

Pawła Barańskiego), Magdaleny Boczkowskiej („Dzisiaj wreszcie uwierzyłem w literaturę”. O poezji Wojciecha Brzosi).

Na pytanie: czy Biblioteka bierze aktywny udział we wspieraniu edukacji regionalnej?, odpowiedź będzie twierdząca. Właściwie – trzeba to podkreślić z całą mocą – Miejska Biblioteka Publiczna im. G. Daniłowskiego w Sosnowcu odpowiada na edukacyjne potrzeby regionu. Jej udział w nieformalnym kształceniu jest nie do przecenienia. Dowodzi tego też IX Sesja Zagłębiowska w 2010 roku na temat zagłębiowskiej architektury. Materiały z sesji wydano w 2011 roku³⁹. Szkice zgromadzone w tej edycji adresowano do szerokiego grona odbiorców, miłośników kultury zagłębiowskiej i nauczycieli, którzy zajmowali się edukacją regionalną⁴⁰.

Dziesiąty, ostatni tom publikowanych materiałów sesyjnych poświęcono przyrodzie Zagłębia Dąbrowskiego⁴¹. Kończył on serię wydawnictw o Zagłębiu, zamykał projekt, którego inicjatorem był Marian Kisiel, a realizatorem sosnowiecka Miejska Biblioteka Publiczna im. G. Daniłowskiego. Oczywiście, owe pozycje nie zaistniałyby bez finansowego wsparcia władz samorządowych.

Na publikację *Przyroda Zagłębia* złożyły się profesjonalnie przygotowane teksty na temat zagłębiowskiej flory i fauny, opatrzone fotografiami, mapami i wykresami. To atrakcyjne pod względem szaty graficznej wydawnictwo szybko znalazło nabywców⁴², ponieważ i ta pozycja, tak jak poprzednie, wpisuje się w edukację o regionie.

Podkreślić należy, że działalność sosnowieckiej Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Gustawa Daniłowskiego obejmuje różne obszary oczekiwań użytkowników, a jako instytucja kultury w regionie Biblioteka ta pełni rolę wiodącą. Podejmowane przez tę placówkę zadania świadczą o znajomości potrzeb odbiorców, a także o odpowiedzialności pracowników Biblioteki za wypełnianie jej misji.

³⁹ *Architektura Zagłębia. Materiały IX Sesji Zagłębiowskiej, Sosnowiec, 16–17 września 2010 roku.* Red. M. KISIEL, P. MAJERSKI. Sosnowiec: Miejska Biblioteka Publiczna im. G. Daniłowskiego, 2011, ss. 266.

⁴⁰ Sprawozdanie z wydawniczej działalności Miejskiej Biblioteki Publicznej im. G. Daniłowskiego w Sosnowcu za rok 2011. Sosnowiec. 2011. Dokument niepublikowany w posiadaniu autorki.

⁴¹ *Przyroda Zagłębia. Materiały X Sesji Zagłębiowskiej. Sosnowiec, 2 grudnia 2011 roku.* Red. M. KISIEL, P. MAJERSKI. Sosnowiec: Miejska Biblioteka Publiczna im. G. Daniłowskiego, 2012, ss. 183.

⁴² Sprawozdanie z wydawniczej działalności Miejskiej Biblioteki Publicznej im. G. Daniłowskiego w Sosnowcu za rok 2012. Sosnowiec. 2012. Dokument niepublikowany w posiadaniu autorki, s. 1.